

Sari Raassina

Sosiaali- ja terveysvaliokunta
StV@eduskunta.fi

HE 107/2021 VP

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lääkelain muuttamisesta

Kuntaliitto kannattaa sosiaalihuollon palveluasumisyksiköiden yhteiskäyttöisiä rajattuja lääkevarastoja koskevia säädösehdotuksia. Vanhustenhuollon palvelurakenteen kehittämisen myötä tehostetun palveluasumisen piiriin on tullut vanhuksia, joiden hoidon tarve vastaa aiemmin vanhainkodeissa ja jopa terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidettujen henkilöiden tarpeita. Mahdollisuus reagoida nopeasti yllättäviin tilanteisiin tai sairauksien pahenemiseen ovat tärkeä keino ehkäistä päivystyspalvelujen käyttöä ja parantaa hoidon laatua.

Rajatun lääkevaraston perustamista, ylläpitoa ja valvontaa koskevat säädösehdotukset ovat kattavat ja asianmukaiset ja Kuntaliiton arvion mukaan ne varmistavat lääkevarastojen toiminnan turvallisuuden. Kuntaliitto ehdottaa, että lääkevalikoimaa laajennettaisiin kattamaan joitakin virtsatieinfektioiden hoitoon käytettäviä mikrobilääkkeitä ottaen huomioon mm. asumisyksiköiden etäisyydet terveys- ja apteekkipalveluihin. Lääkkeet annostellaan esityksen mukaan aina lääkärin määräyksestä. Virtsatieinfektiot ovat tavallinen ongelma ja nopea hoito voi estää infektion etenemisen munuaistasolle tai yleisinfektioksi.

Osassa sosiaalihuollon palveluasumisyksiköistä toteutetaan myös perustason saattohoitoa. Elämän loppuvaiheen hoitoon liittyy usein ennakoimattomia- joskus erittäin vaikeita- oireita, joiden asiamukainen hoito vaatisi mahdollisuuksia nopeaan kipulääkkeiden tai rauhoittavien lääkkeiden antoon. Potilaan saattohoidon suunnittelussa voidaan toki ennakoida potilaan hoidontarvetta ja monissa tapauksissa tilanne voidaan ratkaista yhteistyössä ensihoidon tai kehittymässä olevan kotisairaaloiminnan kanssa, mutta mahdollisuus varautua akuuttien vaikeiden tilanteiden hoitoon on tärkeää niin potilaiden, omaisten kuin hoitohenkilökunnankin näkökulmista. Hyvän saattohoidon varmistamiseksi pkv-lääkkeiden ja ns. huumausaineiksi luokiteltavia vaikuttavia aineita sisältävien lääkkeiden salliminen lääkevaraston

sisältöön on välttämätöntä. On kuitenkin huomioitava, että saattohoitovaiheessa esim. kipulääkityksen toteuttaminen vaatii usein suonensisäisten tai ihon alle annosteltavien valmistemuotojen käyttämistä.

Hyvän saattohoidon periaatteisiin kuuluu -potilaan niin toivoessa- saattohoidon järjestäminen mahdollisimman lähellä potilaan kotia. Jos kotisaattohoito ei onnistu, tehostetun palveluasumisyksikkö on usein lähin mahdollinen hoitopaikka erityisesti harva-asutusalueilla. Kuntaliitto pitää tärkeänä, että lainsäädäntö antaa mahdollisuuksia kehittää ja toteuttaa saattohoitoa paikalliset olosuhteet huomioon ottaen myös palveluasumisyksikön lääkevaraston osalta. Näin ollen tulisi ottaa harkittavaksi lakiesityksen muuttamista siten, että, iv-muotoisten lääkevalmisteiden salliminen osana lääkevarastoa voitaisiin toteuttaa esimerkiksi poikkeuslupamenettelyn kautta.

Itsehoitolääkkeiden hintasääntelyä ehdotetaan muutettavaksi siten, että niille määriteltäisiin vähimmäis- ja enimmäishinta. Kuntaliitto pitää ehdotusta hyvänä, koska kansalaisten lääkehoidostaan maksama osuus on maassamme varsin korkea.

Lakiesityksen yhdeksi tavoitteeksi on esitetty apteekkien määrän lisääminen, jota myös Kuntaliitto pitää tärkeänä, jotta asiantuntevat ja korkealaatuiset lääkehuollon palvelut voidaan turvata kaikille kansalaisille. Esityksen mukaan apteekki voitaisiin perustaa lääkkeiden saatavuuden turvaamiseksi, mutta myös apteekkipalvelujen tarjonnan varmistamiseksi ottaen huomioon esimerkiksi terveyskeskuksen sijainti tai muiden palveluiden saatavuus. Arvioinnissa huomioitaisiin sekä alueella asuva että alueella asioiva väestö.

Apteekki voitaisiin perustaa myös terveydenhuollon toimipisteen yhteyteen. Tämä turvaisi päivystyksessä asioivien tai sairaalasta kotiutuvien potilaiden lääkehoidon joustavan toteutumisen. Se vähentäisi myös tarvetta jakaa kotiutuville potilaille sairaala-apteekista lääkkeitä muutamaksi päiväksi lääkehoidon jatkuvuuden varmistamiseksi.

SUOMEN KUNTALIITTO

Sari Raassina
Hallintoylilääkäri